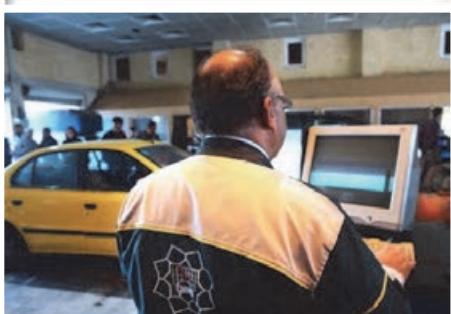

پودمان ۲

شناخت حمل و نقل

مشخصات و ویژگی‌ها

حمل و نقل دارای شیوه‌های مختلف زمینی، هوایی و دریایی می‌باشد. در میان شیوه‌های حمل و نقل، حمل و نقل هوایی نسبتاً گران قیمت بوده و لذا برای مسافت‌های سریع یا مسافت‌های طولانی و بارهای خاص مدنظر قرار می‌گیرد. حمل و نقل دریایی نیز، به وجود دریا یا مسیرهای آبی (دریا، اقیانوس) وابستگی دارد. بنابراین حمل و نقل در داخل کشورها غالباً به صورت جاده‌ای یا ریلی انجام می‌گیرد.

شکل ۱- حمل و نقل دریایی، هوایی، زمینی

حمل و نقل جاده‌ای و حمل و نقل ریلی از زیرمجموعه‌های حمل و نقل زمینی هستند. البته این دو شیوه را نباید رقیب هم در نظر گرفت. بلکه مکمل یکدیگر هستند و نقش آنها بنا به ویژگی‌های هریک تعریف می‌گردد. مزایای حمل و نقل ریلی این‌نی بسیار بالا، کاهش در مصرف سوخت و آلودگی، راحتی بیشتر، هزینه‌ی پایین‌تر، و امکان جابه‌جایی انبوه مسافر و کالا می‌باشد. بنابراین برای حمل و نقل انبوه بار و مسافر در مسیرهای اصلی، راه‌آهن مدنظر قرار می‌گیرد. (شکل ۲)

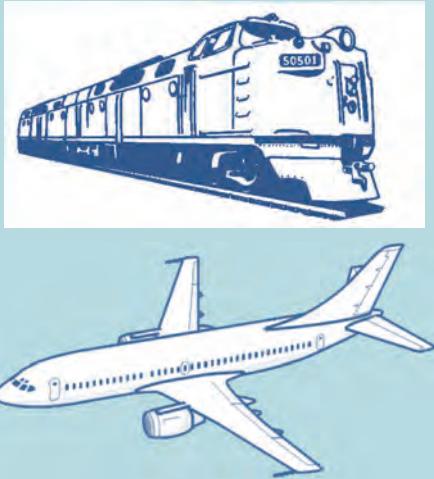

شکل ۲- حمل و نقل ریلی

اما حمل و نقل ریلی مابین ایستگاه‌هایی خاص در طول مسیر انجام می‌شود و قطار نمی‌تواند در هر مکانی که بخواهد توقف داشته باشد. اما حمل و نقل جاده‌ای متفاوت است. یعنی امکان حمل و نقل مسافر و یا تحویل گرفتن

شناخت حمل و نقل

بار از محل مبدأ و تحویل دادن آن در محل مقصد بار فراهم است. بنابراین از شیوه حمل و نقل جاده‌ای در اکثر موقعیت به عنوان تکمیل‌کننده‌ی دیگر شیوه‌های حمل و نقل از جمله دریایی، هوایی و ریلی استفاده می‌شود. سیستم حمل و نقل جاده‌ای به عنوان در دسترس‌ترین و انعطاف‌پذیرترین شیوه حمل و نقلی می‌باشد. به عبارتی در هر مکانی از درون شهرها، بین شهرها و روستاهای از محل تولیدات صنعتی و معدنی تا محل مصرف آنها، استفاده از خدمات این شیوه، امکان‌پذیر بوده و امکان استفاده از حمل و نقل جاده‌ای از سایر شیوه‌ها بیشتر است.

فعالیت کلاسی ۱

۱- تجربیات خود از سفر با قطار را با همکلاسی هایتان در میان بگذارید، از کدام ایستگاه سوار شده‌اید، از چه شهرهایی عبور کردید و در کدام ایستگاه پیاده شده‌اید؟

۲- تجربه سفرهای هوایی خود را با دوستان خود به اشتراک بگذارید؟

۳- کشور ما دارای چند بندر می‌باشد؟ مهم‌ترین آنها کدامند؟ چرا؟

ترکیب این شیوه حمل و نقلی با دیگر شیوه‌ها، می‌تواند جابه‌جایی سریع‌تر و یا ارزان‌تر را به همراه داشته باشد. بنابراین حمل و نقل جاده‌ای نقش جابه‌جایی بار بین مبدأ و مقصد بار و پایانه‌های ترکیبی را بر عهده دارد.

با توجه به ظرفیت تناز (وزن بار قابل حمل) پایین ناوگان حمل و نقل جاده‌ای در مقایسه با سایر شیوه‌ها، معمولاً برای بارهای خرد (غیر عمده) و بهویژه در فواصل کوتاه بین مبدأ و مقصد بار، از این شیوه حمل و نقل استفاده می‌گردد. در فواصل طولانی

در صورت امکان با هماهنگی مسئولین هنرستان از فرودگاه شهر خود بازدید کنید. اطلاعات زیر را جمع‌آوری کرده و در مورد آنها در کلاس بحث کنید.

- ۱- چه شغل‌هایی در فرودگاه مشغول به فعالیت می‌باشند؟
- ۲- از چه وسایل نقلیه‌ای در فرودگاه استفاده می‌گردد؟
- ۳- چه میزان بار و مسافر از فرودگاه ماهیانه و سالیانه جابه‌جا می‌شوند؟

معرفی نهادهای مرتبط و آشنایی با وظایف آنها

در کشور ما متولی بخش حمل و نقل درون شهری (داخل شهر) وزارت کشور و شهرداری ها بوده و در سطح بین شهری و بین المللی (خارج کشور) وزارت راه و شهرسازی این امور را به عهده دارند. هر کدام از بخش های حمل و نقل برون شهری نیز به دلیل تفاوت در زیر ساخت و بهره برداری، زیر نظر یکی از سازمان های تابعه وزارت راه و شهرسازی به صورت مجزا و با قوانین مربوط به آن می باشد.

جدول ۱- سازمان های مرتبط با شیوه های مختلف حمل و نقل

حمل و نقل جاده ای زیر نظر سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و معاونت ساخت و نگهداری راه های روستایی	 سازمان راهداری و چشم باده ای
حمل و نقل ریلی زیر نظر راه آهن جمهوری اسلامی ایران	 راه آهن جمهوری اسلامی ایران
حمل و نقل هوایی زیر نظر سازمان هوای پیمایی کشوری	 سازمان هوای پیمایی کشوری CAO.IRI
حمل و نقل دریایی زیر نظر سازمان بنادر و دریانوردی	 سازمان بنادر و دریانوردی

- ۱- سازمان های زیر مجموعه وزارت راه و شهرسازی را نام ببرید و در مورد مسئولیت های هر کدام در کلاس بحث و گفتگو نمایید.
- ۲- کدام سازمان شهرداری در بخش های حمل و نقل فعالیت دارند؟
- ۳- در مورد مسئولیت های سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای در کلاس صحبت کنید.

شناخت حمل و نقل

در این میان وظیفه مطالعات و ساخت آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها با شرکت ساخت و توسعه زیربنای‌های حمل و نقل کشور و وظیفه بهره‌برداری و نگهداری با سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای می‌باشد. در شکل زیر، نحوه تقسیم وظایف و حوزه مسئولیت در بخش حمل و نقل جاده‌ای در معاونت‌ها و سازمان‌های زیر مجموعه وزارت راه و شهرسازی نشان داده شده است.

وزارت راه و شهرسازی

نگهداری و بهره‌برداری

ساخت و توسعه

سازمان راهداری و حمل
و نقل جاده‌ای

ادارات کل راه و
شهرسازی استان‌ها

معاونت راه روستایی

شرکت ساخت و توسعه
زیربنای‌های حمل و نقل

ادارات کل راه و
شهرسازی استان‌ها

معاونت راه روستایی

نمودار ۱- ساختار دولت در سامانه حمل و نقل جاده‌ای

همچنین سایر نهادهایی که مرتبط با امور حمل و نقل می‌باشند نیز به شرح ذیل آورده شده است که به اختصار با آنها آشنا خواهید شد:

سازمان امداد و نجات کشور

■ ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور: این ستاد مسئول اعمال مدیریت برنامه‌ریزی لازم برای اجرای کامل قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت است.

سازمان امداد و نجات هلال احمر

■ سازمان امداد و نجات هلال احمر: ارائه خدمات امدادی در هنگام بروز حوادث و سوانح طبیعی مثل زلزله و سیل و غیره در داخل و خارج از کشور، ارائه کمک‌های اولیه در حوادث غیرمتربقه به وسیله‌ی امدادگران و... می‌باشد.

مرکز مدیریت حادث و فوریت‌های پزشکی پرتوانی

■ مرکز مدیریت حادث و فوریت‌های پزشکی (اورژانس): کار این مرکز رسیدگی به موارد فوریت‌های پزشکی و ارائه خدمات به مصدومین و بیماران اورژانسی می‌باشد.

اتاق بازرگانی صنایع معادن و
کشاورزی ایران

■ کمیسیون حمل و نقل: ترازیت و گمرک اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

■ **پلیس راهور:** (پلیس راهنمایی و رانندگی ایران که در اختصار راهور نیز خوانده می‌شود)، وظیفه کنترل ترافیک در راههای شهری و برون شهری را بر عهده دارد و یکی از زیرمجموعه‌های نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران است. پلیس راه واحدهایی از راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران است که وظیفه نظارت و کنترل بر اجرای قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی در جاده‌های کشور دارد.

■ **بیمه مرکزی:** نقش این سازمان مرتبط با زیان‌ها و خسارت‌های پس از حادثه است.

■ **سازمان حفاظت محیط زیست:** از جمله وظایف این سازمان طراحی و تدوین ضوابط کنترل آلاینده‌های محیط زیست (مانند وسایل نقلیه) است. با وجود آنکه پیشرفت‌های موجود در حمل و نقل سبب سهولت در امر جابه‌جایی فیزیکی می‌شود، لیکن بسیاری از هزینه‌های زیست محیطی حاصل از حمل و نقل نادیده گرفته می‌شود. با توجه به موارد بسیار زیاد تأثیر حمل و نقل بر آلودگی محیط، نقش سازمان حفاظت محیط زیست به خوبی آشکار می‌باشد.

■ **شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران:** شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران یکی از چهار شرکت اصلی وزارت نفت می‌باشد. از جمله مهم‌ترین وظایف محوله این شرکت در بخش حمل و نقل، تأمین سوخت روزانه همه وسایل نقلیه موتوری سبک و سنگین است.

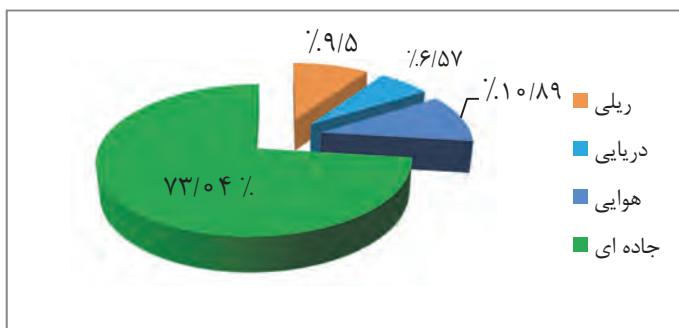
■ **شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت:** فعالیت‌های اصلی این شرکت در قالب بهینه‌سازی مصرف سوخت در سیستم‌ها و وسایل حمل و نقل، کمک به رشد فناوری و بهبود کیفیت محصولات از لحاظ مصرف انرژی در صنایع سازنده تجهیزات مصرف‌کننده سوخت، توسعه فرهنگ مصرف بهینه انرژی در سطوح مختلف جامعه از طریق نشر کتب، مجلات و مقالات، تدوین برنامه‌های لازم در رسانه‌های گروهی، آگاه‌سازی و آموزش عمومی و همچنین ایجاد سیستم‌های تشویقی در جهت ارتقاء فرهنگ بهینه‌سازی مصرف انرژی است.

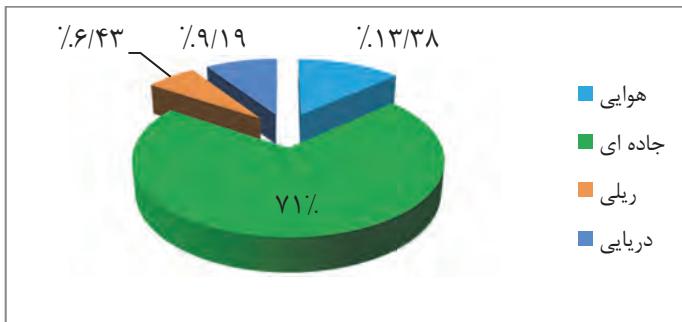
وضعیت موجود حمل و نقل بار و مسافر به زبان آمار

آمار رشتہ وسیعی از ریاضی است که راههای جمع‌آوری، خلاصه‌سازی و نتیجه‌گیری از داده‌ها را مطالعه می‌کند. در این بخش برای آشنایی شما با نحوه ارائه آماری اطلاعات (نمودار و جدول) در بخش حمل و نقل، به بررسی چند آمار کلی درباره بخش‌های مختلف حمل و نقل بار و مسافر در کشور پرداخته شده است.

■ **سهم حمل و نقل بار و مسافر:** سهم (میزان) حمل و نقل بار و مسافر در کشور در بین شیوه‌های مختلف حمل و نقل (جاده‌ای، هوایی، ریلی و دریایی) در سال ۱۳۹۳ بررسی شده که در نمودارهای ۲ و ۳ نشان داده شده است.

نمودار ۲ - سهم حمل و نقل مسافر

نمودار ۳ - سهم حمل و نقل بار

■ **بیشترین حجم تردد و عبور:** بیشترین تعداد عبور و مرور کامیون‌های حامل بار ترانزیتی که در سال ۱۳۹۴ توسط دستگاه‌های تردد شمار (وسیله‌ای برای شمارش تعداد خودروهای عبوری) ثبت شده در جدول زیر آمده است.

جدول ۲- بیشترین حجم تردد کامیون حامل بار ترانزیتی بر حسب مبدأ (بارگیری) - مقصد (تخلیه)، سال ۹۴

وزن (تن)	تعداد	مقصد	مبدأ
۳۸۸۰۴۶۱	۱۴۷۵۰۶	امارات (تخلیه در بنادر)	عراق
۱۱۰۶۷۲۲	۴۶۹۲۱	افغانستان	امارات (بارگیری از بنادر)
۸۷۴۵۲۲	۴۹۰۶۶	ترکمنستان	ترکیه

■ بیشترین حجم مسیرهای پر تردد: بیشترین حجم مسیرهای پر تردد کالا در سال ۱۳۹۴ به شرح زیر است.

جدول ۳- مسیرهای پر تردد جابه‌جایی کالا در سال ۱۳۹۴

وزن (تن)	مرز خروج	مرز ورود
۲۵۰۱۴۵۹	بندر امام	پرویزخان
۷۶۱۲۲۷	بندر امام	باشماق
۵۹۱۶۱۸	لطف آباد	بازرگان

■ فعالترین مرزهای کشور: اطلاعات مرزهای کشور برای ترانزیت ورود کالا یکی از اطلاعات ارزشمندی است که برای ارتقاء دادن به سطح سرویس‌دهی مورد نیاز است و حائز اهمیت است. فعالترین مرزهای کشور در ترانزیت ورود کالا در سال ۱۳۹۴ در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۴- فعالترین مرزهای کشور در ترانزیت ورود کالا در سال ۱۳۹۴

ردیف	نام مرز	درصد	میزان (تن)
۱	بندر عباس	۲۹/۳	۳۲۰۱۱۱۳
۲	پرویزخان	۲۳/۳	۲۵۳۳۹۲۶
۳	بازرگان	۱۱/۴۹	۱۲۴۹۷۷۵
۴	باشماق	۱۰/۱	۱۱۰۴۳۸۵
۵	سرخس	۵۶	۶۱۲۷۹۴
۶	لطف آباد	۴/۸	۵۲۶۰۷۱
۷	تمرچین	۳/۲	۳۴۸۴۵۷
۸	بندر انزلی	۲/۴	۲۶۲۴۸۵
۹	بیله سوار	۱/۸	۱۹۱۲۴۷
۱۰	جلفا	۱/۷	۱۸۹۸۴۷
۱۱	سایر مرزها	۶/۴	۶۹۹۱۲۲
جمع کل			۱۰۹۱۹۲۲
			۱۰۰

مشاغل رشته و توصیف‌های شغلی و وظایف آنها

مشاغل مختلفی در حوزه حمل و نقل وجود دارند که هر به عنوان متصدی وظایف پاسخ‌گویی به مسافران و کدام دارای کارهای متفاوتی است. در این بخش به رانندگان، کنترل مدارک راننده وسیله‌نقلیه، صدور شرح حال تعدادی از این مشاغل پرداخته می‌شود. بلیت و انواع صدور صورت وضعیت و رسیدگی به امور متصدی صدور بلیت شرکت‌های مسافری: فردی وسیله نقلیه را به عهده دارد. است که در شرکت‌ها و پایانه‌های مسافری برون‌شهری

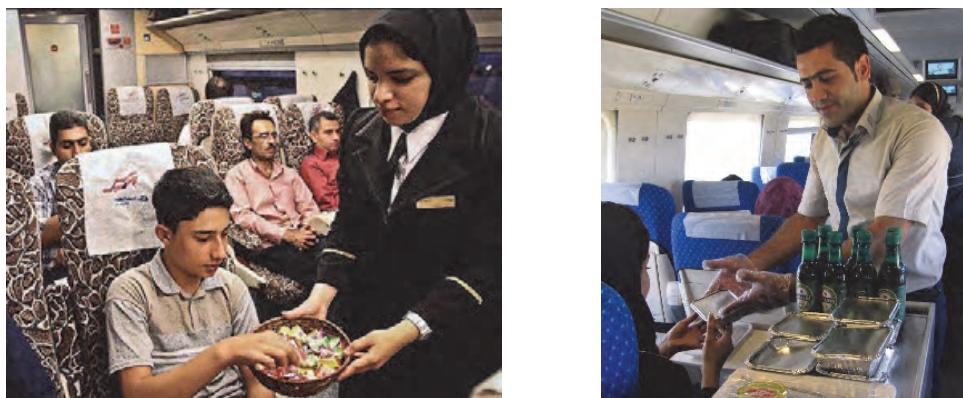
شناخت حمل و نقل

شکل ۳- متصدی فروش بلیت

■ **متصدی انبار توشه مسافر:** فردی است که در شرکت‌ها و پایانه‌های مسافربری مسئولیت دریافت توشه و کنترل توشه مسافران بر اساس دستورالعمل‌ها، ثبت و صدور رسید توشه، نگهداری و تحويل توشه را به عهده دارد.

■ **مهرمندار:** فردی است که در شرکت‌ها و پایانه‌های (اتوبوس، قطار، هواپیما و...) مسافربری برون شهری مسئولیت هدایت و پاسخ‌گویی به مسافران در طول سفر، کنترل تجهیزات رفاهی، پذیرایی از مسافران و کمک به آنها در شرایط اضطراری و امدادرسانی را به عهده دارد.

شکل ۴- مهرمندار

■ **کارمند خدمات ویژه مسافری:** فردی است که به عنوان متصدی به افراد معلول و توانیاب بر اساس قوانین حمایت از معلولان و با استفاده از تجهیزات مناسب، وظیفه کمکرسانی به آنها را همراه با رعایت نکات ایمنی در وسائل نقلیه عمومی به عهده دارد.

■ **مامور گشت و کنترل خطوط مسافری:** این فرد مسئول نظارت بر عملکرد خطوط حمل و نقل درون شهری از طریق نظارت بر رفت‌وآمد اتوبوس‌ها در خطوط درون شهری مطابق با جدول زمانبندی، بررسی کمبودها و مشکلات خط و گزارش به مسئولان پایانه خطوط است.

■ **نگهبان پایانه:** فردی است که مسئولیت حفاظت از اموال و امنیت مسافران را با همکاری ارگان‌های مربوطه به عهده داشته و با استفاده از تجهیزات حفاظتی بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغ شده وظایف عمومی و اختصاصی خود را مناسب با نوع پایانه و موقعیت آن انجام می‌دهد.

شکل ۵- نگهبان

غیر فعال کردن سیستم‌های حفاظتی و مونیتورینگ در پایانه‌ها را دارد و می‌تواند نسبت به وقوع حوادث در پایانه‌ها در زمان لازم واکنش نشان بدهد و اطلاعات مورد نیاز را ثبت کرده و در اختیار متخصصان قرار دهد.

■ **متصدی انبار پایانه:** فردی است که وظایف دریافت کالا، چیدمان کالا، ثبت و صدور حواله کالا، نگهداری، تهیه گزارش‌ها و مستندسازی و تحويل کالا را براساس مقررات انجام می‌دهد.

■ **متصدی ایمنی و آتش‌سوزی:** فردی است که وظیفه پیشگیری از وقوع آتش‌سوزی در پایانه را به عهده دارد و هنگام وقوع آتش‌سوزی در پایانه افراد را از آتش دور کرده و تا رسیدن مأموران آتش‌نشانی با رعایت نکات ایمنی و با استفاده از تجهیزات اطفاء حریق را انجام داده و نکات فنی و موارد ضروری را به مأموران آتش‌نشانی گزارش می‌دهد.

■ **متصدی سیستم‌های امنیتی پایانه:** فردی است که توانایی استفاده، راه اندازی، فعال کردن و

شکل ۶- متصدی انبار

- **نصاب تجهیزات ایمنی:** فردی است که وظایف برآورد مصالح و تجهیزات جهت نصب انواع سرعت‌گیرها و ضربه‌گیرها، آماده‌سازی سطوح براساس نوع و عملیات نصب آنها را بر عهده دارد.
- **متصدی حمل بار فاسد شدنی:** فردی است که وظایف پذیرش، صدور اسناد حمل، محاسبه کرایه حمل، بارگیری و چیدمان بار، حمل و تخلیه بارهای فاسد شدنی را به عهده دارد.
- **متصدی حمل و نقل بین‌المللی:** فردی است که بتواند وظایف تعیین شیوه‌های حمل و نقل در حین فرآیند حمل، تدوین برنامه زمان حمل، تعیین مسیرهای حمل و انتخاب مسیرهای بهینه، تنظیم قراردادهای تجاری، تبادل اسناد و مدارک حمل کالا، کنترل موقعیت محمولات در زمان حمل و حمل کالا را انجام دهد.
- **متصدی سرویس، تعمیر و نگهداری ناوگان جاده‌ای:** وظایف این فرد کنترل سلامت تسمه‌های موتور، کنترل و تنظیم مایع خنک کاری موتور، کنترل روغن موتور، کنترل نشتی روغن جعبه دندنه، دیفرانسیل و فایتال درایو، کنترل عملکرد سیستم‌های گرمایش و سرمایش، کنترل و تنظیم مایع باطری‌های خودرو، تکمیل چک لیست‌ها و صدور مجوز حرکت است.
- **بازرس فنی و سیله نقلیه:** فردی است که بتواند وظایف کنترل مدارک و انطباق آن با وسیله نقلیه، کنترل، مراحل سرویس نگهداری و پنچرگیری سریع لاستیک‌ها در خودروهای تجاری، بازدید لاستیک محورها، کنترل و تعویض لامپ‌های هشداری و روشنایی، کنترل و عملکرد نشان‌دهنده‌ها، برف پاک کن، شیشه‌شور، سیستم گرمایش و سرمایش، باطری، بوق، کنترل مایع ترمز، نشتی هوا در سیستم ترمز و مایع هیدرولیک فرمان، کنترل عملکرد سیستم ترمز روغنی، بادی روغنی و دستی بادی، سرویس‌های ساده و تکمیل چک لیست‌ها و سیستم ترمز بادی در فرایند بکسل، صدور مجوز حرکت را انجام دهد.
- **متصدی تدارکات پایانه:** این فرد مسئول جمع‌آوری فرم‌های نیاز سنجی از بخش‌های مختلف یک پایانه، شرکت و یا سازمان است و می‌تواند الویت‌ها، نیازها و خدمات را بر اساس فرم‌های نیاز سنجی تعیین کند و با استفاده از فرم‌های استعلام بها و نظر متخصصان خبره در مناقصه‌ها، تجهیزات و خدمات مورد نیاز را تأمین کرده و اعتبار، کیفیت و سلامت آنها را کنترل کند.
- **متصدی حمل بار:** فردی است که وظایف پذیرش، صدور اسناد حمل، محاسبه کرایه حمل، بارگیری و چیدمان بار، حمل و تخلیه بارهای عادی را به عهده دارد.
- **متصدی آرشیو اسناد:** فردی است که بتواند سازماندهی و طبقه‌بندی اسناد را براساس نوع و اهمیت آن انجام دهد، به درخواست مراجعین پاسخ دهد، اسناد را تفکیک کرده و به افراد یا واحدهای مربوطه تحویل دهد و انواع گزارش‌های آماری را تهیه کند.
- **متصدی تهیه بارنامه:** فردی است که وظایف صدور بارنامه با استفاده از نرم افزار و هم به صورت دستی، مستندسازی و تجزیه و تحلیل گزارش‌ها، محاسبه عوارض بارنامه، واریز عوارض بارنامه، تکمیل درخواست بارنامه، مراحل دریافت بارنامه از پایانه و بانک را براساس قوانین و مقررات مربوطه انجام دهد.
- **متصدی امور حمل و نقل:** فردی است که بتواند بررسی و ارزیابی فضا و تجهیزات شرکت‌های حمل و نقل و آژانس‌های کرایه اتومبیل را انجام دهد، تجزیه و تحلیل وضع موجود را انجام داده، نیازها و کمبودها را تعیین کند، گزارش عملکرد روزانه تهیه کرده و خدماتی مانند اتومبیل کرایه، باری درون-شهری، مسافری درون شهری را ارائه کند.
- **نصاب علائم راه‌ها:** فردی است که بتواند جانمایی علائم در محور راه‌ها انجام دهد، تجهیزات و مصالح مورد نیاز را برآورد کند، و علائم را براساس قوانین و مقررات نصب کند.

کند. و عملیات امداد رسانی و پاکسازی راه را انجام می‌دهد همچنین در موقع ضروری عملیات اسکان اضطراری را اجرا می‌نماید.

■ **متصدی تعمیر و روسازی راهها** : شاغل در این شغل فردی است که توانایی درزگیری و لکه‌گیری راهها بر اساس استانداردهای فنی و عمومی و آیین‌نامه روسازی راهها را با استفاده از تجهیزات و مواد مصرفی دارد.

■ **نصاب گاردriel** : فردی که این شغل را دارد انواع گاردriel‌ها را می‌شناسد، توانایی بکارگیری سیستم گاردriel براساس شرایط فیزیکی و هندسی منطقه را دارد، قابلیت خواندن نقشه‌های اجرایی، برآورد مصالح و تجهیزات برای نصب گاردriel و اجرای عملیات نصب بر اساس استاندارد ایمنی راهها و ابلاغیه‌های سازمان راهداری را دارد.

■ **متصدی کنترل ایمنی بارگیری و بارچینی**: فردی است که بتواند وظایف تعیین نوی بسته‌بندی‌ها، انطباق نوع بسته‌بندی با آیین‌نامه، کنترل سلامت تجهیزات مهار بار، مهار انواع بارها، تکمیل چک لیست کنترل مهار بار مطابق با آیین‌نامه را انجام دهد.

■ **متصدی بارگیری و بارچینی مواد خطرناک**: فردی است که بتواند وظایف تعیین علائم و کدهای شناسایی مواد خطرناک، تعیین وسیله حمل مواد خطرناک و نصب علائم روی وسیله حمل مطابق با ضوابط آیین‌نامه، بارهای خطرناک انجام عملیات بارگیری و تخلیه و مواد خطرناک مطابق با آیین‌نامه، تکمیل فرم‌ها و صدور اسناد حمل را انجام دهد.

■ **متصدی امدادرسانی**: فردی است که می‌تواند با استفاده از روش‌های مختلف اطلاعات مورد نیاز را دریافت کند و بر اساس آنها شرایط را پیش بینی کرده، با استفاده از تجهیزات و امکانات امدادی محیط را ایمن

شکل ۷-نصب گاردriel کنار راه

■ **متصدی پایدارسازی ترانشه‌ها** : صاحب این شغل می‌تواند با روش‌های مختلف مانند دیوارهای گابیونی، سنگ‌چینی و استفاده از توری و بتون‌پاشی سعی در پایدارسازی ترانشه‌ها یا شیروانی‌های خاکی اطراف راه برای جلوگیری از ریزش یا سقوط مصالح خاکی یا سنگی به درون محور راهها براساس استانداردهای مشخصات فنی عمومی راهسازی و راهداری را داشته باشد.

شناخت حمل و نقل

شکل ۹ - ترانشه (شیروانی‌های خاکی اطراف راه)

شکل ۸ - سنگ چینی اطراف راه

شکل ۱۰ - دیوارهای گابیونی کنار راه

■ **متصدی مسافربری بین‌المللی:** که به آن کارگزار مسافربری هم می‌گویند. این فرد با در اختیار گذاردن وسیله حمل و نقل مناسب، زمان جابه‌جایی مشخص، تشریفات جانبی بین راهی و هزینه توافق شده، مسافران را از مبدأ توافقی به مقصد توافق شده می‌رساند.

■ **متصدی حمل بارهای ترافیکی:** صاحب این شغل وظایفی مانند توزین و تعیین بار محوری، تعیین نوع بارهای ترافیکی، صدور اسناد حمل، محاسبه جریمه اضافه بار، نصب علائم ایمنی، هشداردهنده‌ها و تجهیزات روی وسیله نقلیه را در شرکت‌های ویژه حمل بار ترافیکی به عهده دارد.

■ **متصدی کنترل بار ترافیکی:** این فرد می‌تواند کنترل‌هایی نظیر وسیله‌نقلیه متناسب با نوع بار، کنترل بار محوری و ظرفیت مجاز، کنترل تجهیزات مهار بار، کنترل شرایط ایمنی عبور از کنار گذرها، اسکورت‌ها، علائم ایمنی و هشداردهنده‌ها، تخلیه ایمن بار و کنترل سلامت بار با استفاده از چک‌لیست قبل از تخلیه بار را انجام دهد.

۱ در خصوص شرح وظایف سازمان بنادر و دریانوردی با هنرآموز و همکلاسی‌های خود بحث و گفتگو نمایید.

۲ تصادفات جاده‌ای سهم زیادی از میزان کشته‌های کشور را تشکیل می‌دهند، راهکارهای جلوگیری از تصادفات توسط پلیس که به ذهن شما می‌رسد را ذکر نمایید.

۳ به ترمینال مسافری شهر خود بروید و با متصدی انبار در خصوص شرح وظایف کاری صحبت کنید و گزارشی از بازدیدی که انجام دادید، بنویسید.

۴ در یکی از سفرهایی که با اتوبوس یا قطار یا هواپیما و یا کشتی داشته‌اید در خصوص وظایف مهمندaran آن وسیله نقلیه که مشاهده کرده‌اید به اختصار بنویسید.

۵ در خصوص وظایف دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک سازمان دهیاری و شهرداری‌های وزارت کشور تحقیق کنید.

۶ سازمان‌های حمل و نقل و ترافیک، اتوبوس‌رانی، تاکسیرانی، بار و مسافر شهرداری‌ها نیز با حمل و نقل در ارتباط می‌باشند. نظر خود را در خصوص نقش آنها بنویسید.

۷ در خصوص حمل و نقل لوله‌ای (حمل موادی مانند نفت، گاز و ... توسط لوله) و انتقال مواد با آن، تحقیق کنید.

